

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

MSB:s roll och ansvar inom NIS

NIS-direktivet är ett EU-direktiv¹ om åtgärder för att skapa och bibehålla en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela EU.

1. *The Directive on Security of Network and Information Systems (EU) 2016/1148.*

Innehåll

Reglering	4
NIS gäller samhällsviktiga och digitala tjänster	4
NIS-direktivet har implementerats i svensk lag och förordning	4
En nationell kontaktpunkt och sex tillsynsmyndigheter	5
Internationell samverkan	6
MSB är Sveriges kontaktpunkt i EU-samarbetet	6
MSB är Sveriges representant i EU-nätverket för operativ incidenthantering	7
Incidentrapportering	8
MSB tar emot och analyserar incidentrapporter	8
CERT-SE ger operativt stöd vid incidenter	9
Nationell samverkan och dialog	10
MSB driver nationellt samarbetsforum	10
MSB ger ut föreskrifter och tillhörande stöd	10
MSB anordnar konferenser för NIS-leverantörer	11
Myndigheterna håller i samverkansforum för NIS-leverantörer	11

Reglering

NIS gäller samhällsviktiga och digitala tjänster

NIS-direktivet gäller för samhällsviktiga tjänster inom sju sektorer, och för digitala tjänster². De sju samhällsviktiga sektorerna är:

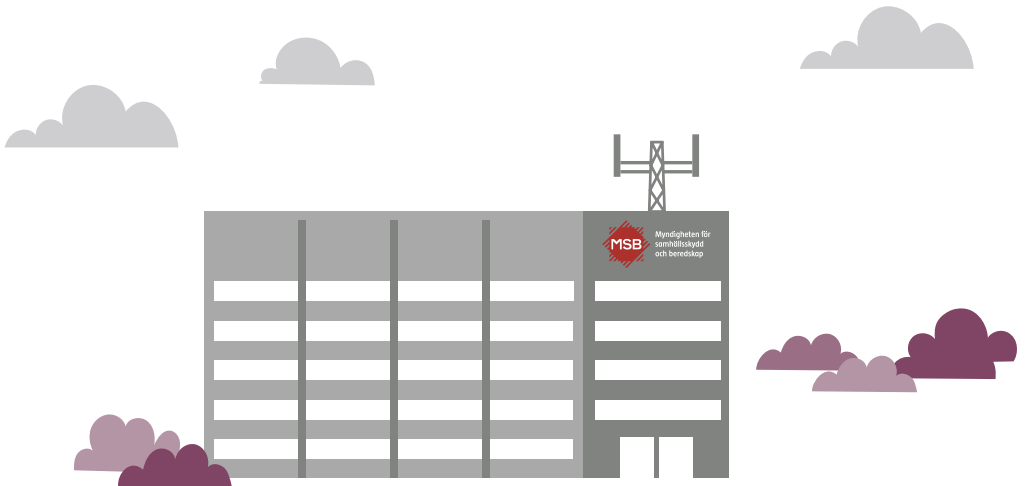
- bankverksamhet
- digital infrastruktur
- energi
- finansmarknadsinfrastruktur
- hälso- och sjukvård
- leverans och distribution av dricksvatten
- transport.

Direktivet reglerar också EU-ländernas samarbete runt incidenthantering för samhällsviktiga och digitala tjänster. Dessutom reglerar direktivet hur ländernas tillsyn över leverantörer som tillhandahåller samhällsviktiga och digitala tjänster ska genomföras.

NIS-direktivet har implementerats i svensk lag och förordning

I Sverige har direktivet implementerats i lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster, samt i förordning (2018:1175) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

2. Digitala tjänster är internetbaserade marknadsplatser, internetbaserade sökmotorer och molntjänster. Definitioner av digitala tjänster finns i lagen (2018:1174) om informationssäkerhet i samhällsviktiga och digitala tjänster.

En nationell kontaktpunkt och sex tillsynsmyndigheter

Förordningen pekar ut Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) som nationell kontaktpunkt för Sveriges arbete med NIS. Den har även utsett sex stycken tillsynsmyndigheter:

- Energimyndigheten
- Finansinspektionen
- Inspektionen för vård och omsorg
- Livsmedelsverket
- Post- och telestyrelsen
- Transportstyrelsen.

Du som vill veta mer om den svenska NIS-regleringen kan läsa på MSB:s webbplats: www.msb.se/nis.

Internationell samverkan

MSB är Sveriges kontaktpunkt i EU-samarbetet

MSB:s roll som nationell kontaktpunkt innebär att vara en sambandsfunktion som säkerställer gränsöverskridande samarbete mellan berörda myndigheter i EU-länderna.

Den nationella kontaktpunkten säkerställer också samarbetet med EU:s strategiska samarbetsgrupp, och med EU-nätverket för operativ incidenthantering.

Ett exempel på när samarbete över landsgränserna kan behövas är om en incident rapporteras i Sverige, men som också bedöms ha påverkan i ett annat EU-land. Det kan också behövas samråd när en leverantör av en samhällsviktig och digital tjänst tillhandahåller och erbjuder tjänsten i flera medlemsländer.

I rollen som nationell kontaktpunkt ska MSB rapportera en sammanställning till EU-kommissionen vartannat år. Sammanställningen ska innehålla hur många svenska NIS-leverantörer det finns enligt förordningens definition.

I EU finns en strategisk samarbetsgrupp för NIS-frågor (*NIS Cooperation Group*), där alla EU:s medlemsländer finns representerade. I Sverige är det MSB som är utsedd att delta enligt förordningen.

Syftet med samarbetsgruppen är att

- stödja och underlätta det strategiska samarbetet
- utbyta information
- skapa förtroende och tillit mellan medlemsstaterna.

Förutom den strategiska arbetsgruppen finns olika undergrupper som fokuserar på specifika områden inom NIS-regleringen. Sveriges representanter i dessa undergrupper kommer både från MSB och från tillsynsmyndigheterna.

MSB är Sveriges representant i EU-nätverket för operativ incidenthantering

EU:s nätverk för samarbete inom operativ incidenthantering kallas CSIRT-nätverket (*CSIRT Network*). Förkortningen CSIRT står för *Computer Security Incident Response Team*.

Nätverket består av EU-ländernas funktioner för operativ incidenthantering och enligt förordningen är det MSB som är den utpekade representanten. Sveriges funktion för operativ incidenthantering är CERT-SE³ hos MSB, som både deltar i CSIRT-nätverket och är med i andra undergrupper på olika specifika områden inom NIS-regleringen.

Syftet med CSIRT-nätverket är att

- bidra till att utveckla förtroende och tillit mellan medlemsstaterna
- och underlätta snabbt och effektivt operativt samarbete.

Genom CSIRT-nätverket deltar CERT-SE bland annat i övningen *Cyber Europe*. Övningen simulerar storskaliga cyberincidenter för att testa den nationella och internationella incidenthanteringen.

3. *Computer Emergency Response Team*.

Incidentrapportering

MSB tar emot och analyserar incidentrapporter

En svensk NIS-leverantör som drabbas av en incident i ett informationssystem eller nätverk, som leder till en störning av leveransen av den samhällsviktiga eller digitala tjänsten, ska rapportera incidenten till funktionen CERT-SE. De rapporter som kommer in skickas även vidare till den berörda tillsynsmyndigheten. Om incidenten rör hälso- och sjukvårdssektorn får även Socialstyrelsen information om incidenten.

MSB sammanställer och analyserar informationen i de rapporter som kommer in. Syftet med sammanställningen är att få en uppfattning och mer kunskap om de incidenter som drabbar svenska leverantörer av samhällsviktiga och digitala tjänster. På motsvarande sätt är syftet med analyserna att skapa en strategisk helhetsbild över incidenterna och hur de påverkar det svenska samhället.

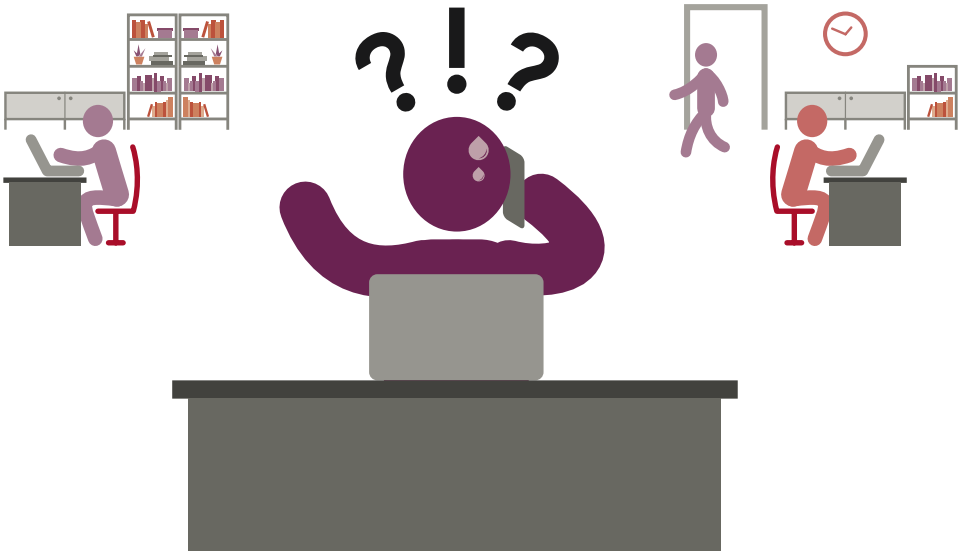
NIS-leverantörernas incidentrapportering sammanställs dessutom i en särskild rapport varje år. MSB tar också fram ämnesspecifika rapporter utifrån relevanta teman i incidentrapporteringen.

CERT-SE ger operativt stöd vid incidenter

Funktionen CERT-SE ger operativt stöd till de NIS-leverantörer som önskar stöd vid en it-incident eller en störning i sina nätverk eller informationssystem.

Stödet kan till exempel vara att informera andra organisationer eller allmänheten om incidenten. Det kan också handla om att samordna operativa åtgärder eller att hjälpa de samhällsviktiga leverantörerna i arbetet med att rätta till eller lindra effekterna av det som hänt.

Det internationella samarbetet är också viktigt vid incidenter. Därför är CERT-SE Sveriges kontaktpunkt för de andra EU-ländernas motsvarande funktioner.

Nationell samverkan och dialog

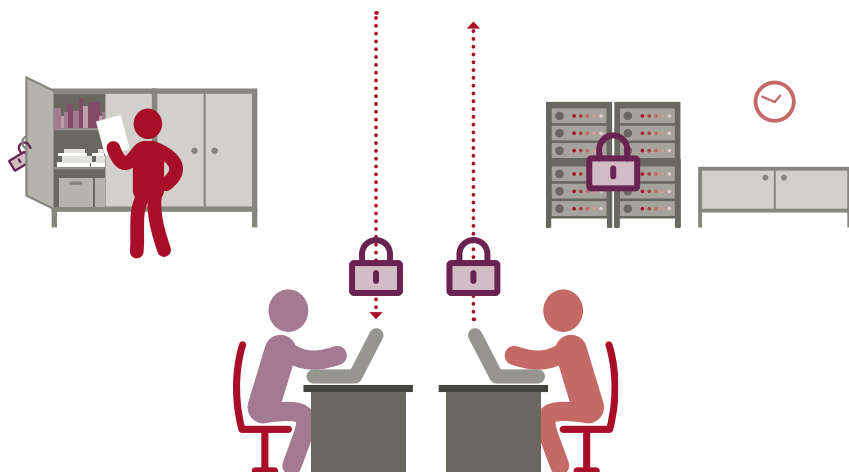
MSB driver nationellt samarbetsforum

I den svenska förordningen framgår att MSB ska driva ett nationellt samarbetsforum runt NIS-frågor. I forumet ingår de sex tillsynsmyndigheterna och Socialstyrelsen.

Syftet med samarbetsforumet är att underlätta den nationella samordningen och att åstadkomma en effektiv och likvärdig tillsyn.

MSB ger ut föreskrifter och tillhörande stöd

Enligt förordning (SFS 2018:1175) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster får MSB ta fram föreskrifter om vilka tjänster som är samhällsviktiga enligt lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

MSB får också ge ut föreskrifter om ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete, och föreskrifter om rapportering av incidenter för samhällsviktiga och digitala tjänster.

I arbetet med att ta fram och revidera föreskrifter samverkar MSB med tillsynsmyndigheterna och Socialstyrelsen. MSB erbjuder också stöd till föreskrifterna i form av vägledningar och ett metodstöd för systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete.⁴

MSB anordnar konferenser för NIS-leverantörer

Varje år planerar och arrangerar MSB en konferens för leverantörer av samhällsviktiga och digitala tjänster.

Syftet med konferensen är att höja deltagarnas kunskap om NIS-direktivet och den svenska regleringen. Konferensen gör det också möjligt för leverantörerna att utbyta erfarenheter med varandra.

Myndigheterna håller i samverkansforum för NIS-leverantörer

Tillsammans med tillsynsmyndigheterna och Socialstyrelsen arrangerar MSB regelbundna privat-offentliga samverkansforum. Deltagarna kommer från de branschorganisationer som representerar leverantörer av samhällsviktiga och digitala tjänster.

Syftet med forumen är att främja informationsdelning och att sammanställa vilka behov av övrigt stöd som finns. Forumen tar upp olika ämnen utifrån aktuella frågor och utmaningar som rör NIS-regleringen.

4. <https://www.informationssakerhet.se/metodstodet/>

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

© **Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)**

651 81 Karlstad Tel 0771-240 240 www.msb.se

Foto omslag: Johner/plainpicture Produktion: Advant

Publ.nr MSB1773 - maj 2021